

Adviesnota raad – openbaar

Onderwerp Begraafplaats - behoudswaardige graven
Zaakdossier Z/22/023785 - D/22/077040
Portefeuillehouder Burgemeester L.W.C.M. van der Meijs
Raadsprogramma 2. Leefbaar en duurzaam Doesburg
Datum collegebesluit 26 april 2022

Opsteller	Tjeerd Broersma	E-mail	tjeerd.broersma@doesburg.nl
Team	Leefomgeving	Telefoonnummer	(0313) 48 13 92

Voorstel

Inhoudelijk beslispunt

1. Vaststellen 'Beleid Behoudenswaardige graven'

Financieel beslispunt

2. Kennisnemen van financiële consequenties

Procedureel beslispunt

n.v.t.

Juridische grondslag

Verordening op het beheer en het gebruik van de algemene gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Doesburg

Inleiding

Aanleiding

In 2021 is begonnen met een evaluatie van de beheerprocessen en tariefstelling van de begraafplaats. Tegelijkertijd is vanuit de Molukse gemeenschap de vraag gekomen of graven van KNIL veteranen een 'beschermde status' konden krijgen, zoals eerder in een aantal andere gemeenten is vastgesteld. Hiervoor hebben we een extern en onafhankelijk bureau gevraagd ons hiervan in advies te voorzien. Dit heeft geleid tot twee vervolgacties:

- Het updaten van de *Verordening op het beheer en het gebruik van de algemene gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Doesburg, Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Doesburg* en het *Uitvoeringsbesluit algemene gemeentelijke begraafplaats Doesburg*
- Het opstellen van beleid ten behoeve van Behoudenswaardige graven.

Verordeningen en uitvoeringsbesluit

De huidige verordeningen en het uitvoeringsbesluit voor de begraafplaats zijn in 2011 vastgesteld. Deze worden up to date gebracht, met daarin enkele technisch wijzigingen. Indien het Beleid Behoudenswaardige graven wordt goedgekeurd, zal in de *Verordening op het beheer en het gebruik van de algemene gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Doesburg* ook een verwijzing worden opgenomen naar dit beleid. De nieuwe verordeningen worden later dit jaar ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Het nieuwe uitvoeringsbesluit wordt ter vaststelling aan uw college voorgelegd.

Beleid Behoudenswaardige graven

Dit voorstel vraagt uw raad om beleid vast te stellen ten behoeve van Behoudenswaardige graven. Na het vaststellen van het beleid zal door het college een lijst worden opgesteld met behoudenswaardige graven. Deze lijst zal voor een groot gedeelte bestaan uit graven die op grond van de bestaande werkwijze sowieso niet worden geruimd: Het betreft hier graven op het oudste gedeelte van de begraafplaats. Hiervan formaliseren we de status naar behoudenswaardig. Daarnaast biedt het beleid de mogelijkheid om via objectieve criteria te beoordelen of ook andere graven toegevoegd dienen te worden aan de lijst Behoudenswaardige graven. Wat vooral nieuw is, is het beleid om de graven voor oorlogsslachtoffers, veteranen, en in het bijzonder van KNIL veteranen in aanmerking te laten komen voor de status behoudenswaardig.

Doel / meetbaar effect

1.1 Behoudenswaardige graven worden door de gemeente Doesburg beschermd; de graven worden niet geruimd en worden onderhouden op kosten van de gemeente.

Argumenten

1.1 *Behoudenswaardige graven worden door de gemeente Doesburg beschermd; de graven worden niet geruimd en worden onderhouden op kosten van de gemeente.*

Op de gemeentelijke begraafplaats aan de Meipoortwal bevinden zich mogelijk grafmonumenten die het behouden waard zijn. De gemeente Doesburg heeft echter nog geen vastgesteld beleid en criteria op basis waarvan de hier aanwezige graven kunnen worden beoordeeld op bepaalde waarden. Beleid en criteria zijn nodig zodat:

- Er objectief bepaald kan worden of een graf behoudenswaardig is;
- Er besluiten genomen kunnen worden ten aanzien van deze behoudenswaardige graven;
- Vragen omtrent behoudenswaardig graven in de gemeente Doesburg beantwoord kunnen worden.

1.2 Ondermeer de graven van de KNIL veteranen worden met dit beleid aangemerkt als behoudenswaardig en dit vormt daarmee een belangrijke stap in het erkennen van het leed van de KNIL veteranen en hun familie.

In Doesburg is er bijzondere aandacht voor het personeel van het voormalig Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger (KNIL) en hun familieleden. Na vele ontberingen en teleurstellingen kwamen achtendertig Molukse gezinnen ver van huis in Doesburg wonen. Partners en familieleden moesten met de veteraan mee naar Nederland, ook al maakten zij zelf geen onderdeel uit van het leger.

Kanttelingen

1.1 Met het vaststellen van behoudenswaardige graven verkleinen we de capaciteit van de begraafplaats.

Behoudenswaardige graven worden niet geruimd. De behoudenswaardige graven maken daarmee geen onderdeel uit van de begraafcyclus waarbij graven na ontvangst van een afstandsverklaring kunnen worden geruimd om opnieuw voor heruitgifte in aanmerking te komen. De capaciteit van de begraafplaats wordt kleiner als er minder graven in de toekomst beschikbaar komen.

Los van de graven op het oude gedeelte van de begraafplaats die al niet geruimd worden, denken we dat een goede inschatting is dat het zal gaan om 75 – 100 behoudenswaardige graven. Deze graven zijn met dit beleid in de toekomst niet beschikbaar voor heruitgifte.

We zien echter dat we met de huidige beschikbare lege plekken naar verwachting tot 2040 voldoende capaciteit hebben. Bovendien is er ook nog capaciteit in beschikbare graven waarvan het grafrecht is verlopen of waarvan de grafrechten over een paar jaar gaan verlopen. Graven waarvan het grafrecht is verlopen mogen worden geruimd en komen in aanmerking voor heruitgifte. We zien daarom geen belemmering in beschikbare capaciteit om het beleid behoudenswaardige graven vast te stellen. Wel stellen we vast dat het verstandig is om de ontwikkeling van de capaciteit over 5 en/of 10 jaar nogmaals te evalueren.

1.2 Met het vaststellen van behoudenswaardige graven ontvangt de gemeente in de toekomst minder baten voor verlenging en afkoop onderhoud.

Het onderhoud en beheer van behoudenswaardige graven worden bekostigd door de gemeente. Van deze graven ontvangt de gemeente na afloop van de graftermijn geen baten meer voor verlenging van grafrechten en de afkoop van onderhoud. Immers, het grafrecht wordt niet opnieuw uitgegeven of verlengd. De baten voor verlenging van het grafrecht voor 10 jaar zijn € 864,- en € 657,- voor de afkoop van onderhoud.

In het scenario van 100 behoudenswaardige graven komt dit neer op gemiste baten voor een bedrag van circa € 152.100,- (= 100 x ((€ 864,- + € 657,-))). Voorts ontvangt de gemeente na die 10 jaar verlenging geen baten meer van het betreffende behoudenswaardig graf, gezien het graf niet opnieuw wordt uitgegeven.

De vraag is of we hiermee budgettair een risico lopen. Onze inschatting is dat dit niet het geval is:

- Het grootste deel van de huidige inkomsten van grafrechten betreft de uitgifte van nieuwe graven.
- Niet elk grafrecht zou zonder dit beleid verlengd worden en daarmee baten met zich meebrengen. Het werkelijke bedrag van minder baten zal hoogstwaarschijnlijk veel lager zijn.
- We verwachten dat missende baten binnen de marges van het budget Begraafrechten blijft.

Het ontvangen van minder baten voor verlenging zien we daarom als een acceptabel effect.

Financiën

Zoals in kanttekening 1.2 is weergegeven, is er een financieel effect op het vaststellen van het Beleid Behoudenswaardige graven. Hoewel dit effect in theorie groot kan zijn, verwachten we dat dit in praktijk mee zal vallen, zie uitleg bij kanttekening 1.2.

De baten bij begraafplaatsen fluctueren door de jaren heen omdat op voorhand niet bekend is wie wel en niet verlengt. Vooralsnog is de verwachting dat lagere inkomsten binnen het reguliere budget kunnen worden opgevangen.

In de uitvoering verwachten we kosten te maken voor het markeren van behoudenswaardige graven voor, in de eerste plaats, KNIL veteranen. Hiervoor is nog geen concreet plan, maar verwachten we binnen de huidige budgetten te kunnen bekostigen.

Uitvoering

Planning

1. Mei / juni 2022: Na vaststellen van het beleid kunnen rechthebbenden een aanvraag doen om het graf te laten registreren als Behoudenswaardig graf.
2. Mei / juni 2022 voorstel tot vaststelling van de nieuwe Verordening op het beheer en het gebruik van de algemene gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Doesburg en de Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Doesburg naar de raad. Het nieuwe Uitvoeringsbesluit algemene gemeentelijke begraafplaats Doesburg zal aan het college ter vaststelling worden voorgelegd.
3. Najaar 2022: Voor graven van KNIL veteranen willen we desbetreffend graf een passende markering geven. Dit doen we in samenspraak met de Molukse gemeenschap.
4. 2022/2023: we beginnen met opstellen van lijst Behoudenswaardige graven met behulp van de criteria.
5. Eind 2023: evaluatie Beleid Behoudenswaardige graven.

Communicatie

Met betrekking tot het registreren van graven voor KNIL veteranen informeren we de Molukse gemeenschap over de mogelijkheden.

Evaluatie

Eind 2023: evaluatie Beleid Behoudenswaardige graven.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Beleid Behoudenswaardige graven